

دریچه

مرتضی فرهادی استاد تمام مردم شناسی در دانشگاه علامه طباطبایی تهران است. فرهادی بخش عمده عمر پژوهشی خود را صرف مطالعه ظرفیت های فرهنگی ایران در مناطق فلات مرکزی ایران از جمله کمره (خمین)، سیرجان و دیگر مناطق ایران کرده است. حاصل این تلاش ها انتشار بیش از صد کتاب و مقاله علمی و پژوهشی بوده است. عمده کتاب های فرهادی مانند «واره»، «فرهنگ یاریگری در ایران» و «صنعت بر فراز سنت» جایزه های ملی چون کتاب سال، پژوهش برتر فرهنگی سال و... را از آن خود کرده اند. اگرچه آثار اولیه فرهادی بیشتر صورتی توصیفی داشتند اما آثار اخیر فرهادی بیشتر متمرکز بر صورت بندی نظری یافته های مردم شناختی خود اوست. ویژگی خاص فرهادی این است که عمر خود را به معنای واقعی وقف یک برنامه پژوهشی مشخص کرده و از قبول مسئولیت های علمی و اجرایی و حضور در مجامع رسانه ای سر باز زده است. سلوک خاص او همچون ساده زیستی، طبیعت دوستی، قناعت، صبوری، تمرکز، تواضع و مردم داری او را در بین شاگردانش محبوب کرده است.

”

رشد «شرکت های»
دانش بنیان
مستلزم تقویت
روحیه فعالیت
و کار جمعی در
گستره های ملی
است

متخالف به نظر می رسند چگونه ممکن خواهد بود چرا که خلاقیت به پویایی و پایداری به پایایی ارجاع دارند.

توسعه ی پایدار ناپایدار

تبعات محیط زیستی و اجتماعی توسعه ی بی محابای علمی و صنعتی در دو سه دهه گذشته نه تنها در بسیاری از موارد نتایج مورد انتظار از برنامه های توسعه را محقق نکرد بلکه حتی واکنش های محیط زیستی و اجتماعی برانگیخت و مسائل و مشکلاتی آفرید که اصل توسعه را به چالش می کشید. برنامه های توسعه تکنولوژیکی، علمی و صنعتی قرار بود باعث افزایش رفاه و سعادت مندی و کیفیت زندگی انسان معاصر باشند اما به عنوان مثال باعث افزایش بیکاری کارگران و فاصله طبقاتی در جوامع صنعتی، آلودگی ها و بیماری های جدید، بحران های محیط زیستی و مهاجرت های اجباری شدند. از همین جهت توسعه تک بعدی و تأکید بر رشد اقتصادی به جای توسعه همه جانبه مورد نقد قرار گرفت و مسئله توسعه پایدار و پایداری اجتماعی به عنوان رویکردهای جانشین در توسعه مطرح شدند که تلاش می کردند پیوست های

جمعی در گستره ای ملی است. فراتر از همه این ها علم و دانش خاصیتی انباشتی دارند. هر پژوهش علمی جدید به صورت سلبی یا ایجابی بر دوش تجربیات قبلی ایستاده است و در صورت انباشت این تجربیات است که امکان تداوم وجود دارد. این تداوم هنگامی می تواند پایدار باشد که پژوهش ها و دستاوردهایشان نسبتی با محیط طبیعی و اجتماعی اطراف خود داشته باشند. اگر این پیوند و یا نسبت وجود نداشته باشد محیط بیرونی به عنوان یک مانع، امکان انباشت و تداوم را خواهد گرفت؛ اما این هم نشینی «خلاقیت» با «پایداری» که به ظاهر دو مفهوم ناهمگون و

